

Η Ταχυδρομική χρήση των Διοικητικών Σφραγίδων στην Ελλάδα 1833 - 1835

Το Διοικητικό Πλαίσιο της Καποδιστριακής Περιόδου. Η συγκρότηση του νεοελληνικού κράτους συνοδεύτηκε από διαδοχικές προσπάθειες διοικητικής οργάνωσης της επικράτειας. Με το **Ι' Ψήφισμα της 13ης Απριλίου 1828**, ο Κυβερνήτης Ιωάννης Καποδίστριας, σε συνέχεια των αποφάσεων της Γ' Εθνοσυνέλευσης της Τροιζήνας, προχώρησε στον καθορισμό των διοικητικών ορίων της χώρας, διαιρώντας την σε δεκατρία Τμήματα (Αργολίδος, Αχαΐας, Ήλιδος, Άνω Μεσσηνίας κ.ά.). Με την πρόοδο των πολεμικών επιχειρήσεων το 1829, η διοικητική αυτή διαίρεση επεκτάθηκε και στη Στερεά Ελλάδα, με τη δημιουργία των Τμημάτων Δυτικής και Ανατολικής Στερεάς Ελλάδος.

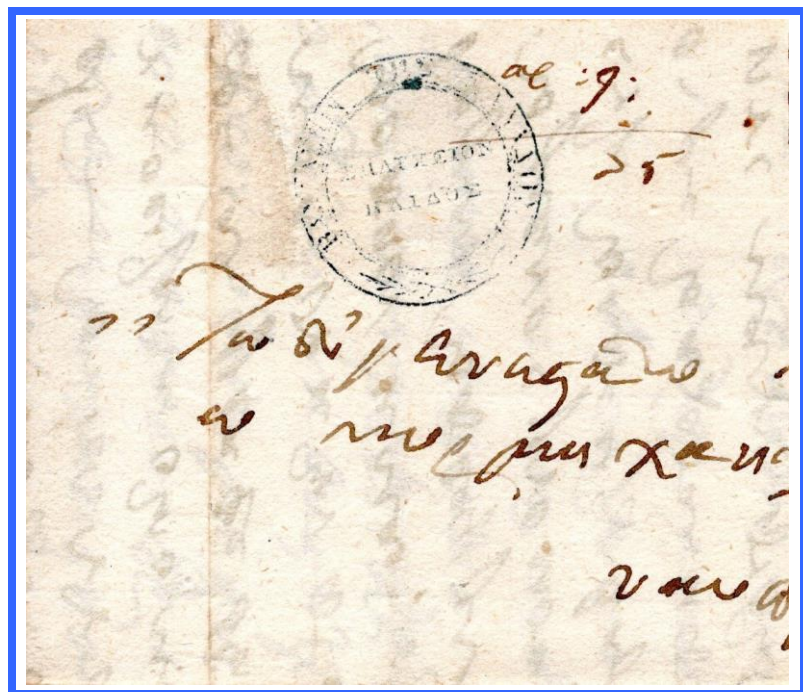
Η Μεταρρύθμιση της Αντιβασιλείας (1833). Η έλευση του Όθωνος σηματοδότησε ριζική διοικητική αναδιάρθρωση. Με το **Διάταγμα της 3ης Απριλίου 1833 «Περί διαιρέσεως του Βασιλείου και της διοικήσεώς του»**, καταργήθηκε κάθε προηγούμενη γεωγραφική κατανομή. Το Βασίλειο οργανώθηκε σε **δέκα (10) Νομούς** και **σαράντα δύο (42) Επαρχίες**, συγκροτώντας έναν συγκεντρωτικό διοικητικό μηχανισμό, ο οποίος αντανakλάται άμεσα και στη σφραγιστική πρακτική της εποχής.

Η Εξέλιξη της Ταχυδρομικής Υπηρεσίας. Παράλληλα με τη διοικητική οργάνωση, ο Καποδίστριας έθεσε τις βάσεις της ταχυδρομικής υπηρεσίας, συστήνοντας τη **Γενική Διεύθυνση Ταχυδρομείων** (Σεπτέμβριος 1828) και ιδρύοντας τα πέντε πρώτα ταχυδρομικά γραφεία σε στρατηγικά σημεία (Πόρος, Επίδαυρος, Άργος, Τριπολιτσά και Σύρος). Παρά τη δημοσίευση του πρώτου Ταχυδρομικού Κανονισμού (1829) και την αύξηση των γραφείων σε 45 κατά την Οθωνική περίοδο, οι υποδομές παρέμεναν υποτυπώδεις. Η αλληλογραφία ήταν κυρίως υπηρεσιακή, ενώ η ιδιωτική παρέμενε σε ιδιαίτερα χαμηλά επίπεδα.

Η Μεταβατική Χρήση των Διοικητικών Σφραγίδων (1833-1835). Πριν από την καθιέρωση των πρώτων προγραμματιστικών ταχυδρομικών σφραγίδων (Τύπου Ι και ΙΙ), στα τέλη Σεπτεμβρίου 1834, οι ταχυδρομικές ανάγκες κάλυπτονταν από τις **διοικητικές σφραγίδες**. Η χρήση τους σε πλίκους τεκμηριώνεται ήδη από τα μέσα του **1833**. Από το **1835**, με τη σταδιακή διάδοση των προγραμματιστικών ταχυδρομικών σφραγίδων, οι διοικητικές αποσύρονται από την ταχυδρομική χρήση και περιορίζονται αποκλειστικά στα διοικητικά έγγραφα.

Τυπολογία των Διοικητικών Σφραγίδων. Στο σφραγιστικό υλικό της περιόδου διακρίνονται δύο βασικοί τύποι:

- **1ος Τύπος (Επιγραφικός):** Δίκυκλη σφραγίδα με περιμετρική επιγραφή «ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ» και στο κέντρο τα στοιχεία της αντίστοιχης διοικητικής υπηρεσίας.
- **2ος Τύπος (Εμβληματικός):** Μονόκυκλη σφραγίδα με τον βασιλικό θυρεό στο κέντρο και περιμετρικά τα στοιχεία της διοικητικής αρχής προέλευσης.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΠΑΡΧΕΙΟΝ ΗΛΙΔΟΣ

Τμήμα πλίκου από **Πύργο (1834)** προς Ναύπλιο,
με πράσινη διοικητική σφραγίδα **ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ - ΕΠΑΡΧΕΙΟΝ ΗΛΙΔΟΣ**.
Χειρόγραφη αρίθμηση επιστολής **“9”**.
5 λεπτά προπληρωμένο ταχυδρομικό τέλος
για επιστολή μίας σελίδας.

Στο έκθεμα παρουσιάζεται η ταχυδρομική χρήση των Διοικητικών σφραγίδων της περιόδου 1833-1835, οι οποίες αποτελούν σημαντικά τεκμήρια της ελληνικής ταχυδρομικής ιστορίας. Μέσα από αυτές αναδεικνύονται πολύτιμες πληροφορίες για τη διαμόρφωση της διοικητικής γεωγραφίας και τη λειτουργία των επικοινωνιακών δικτύων του νεοσύστατου ελληνικού κράτους.

Βιβλιογραφία / Ενδεικτικές Πηγές

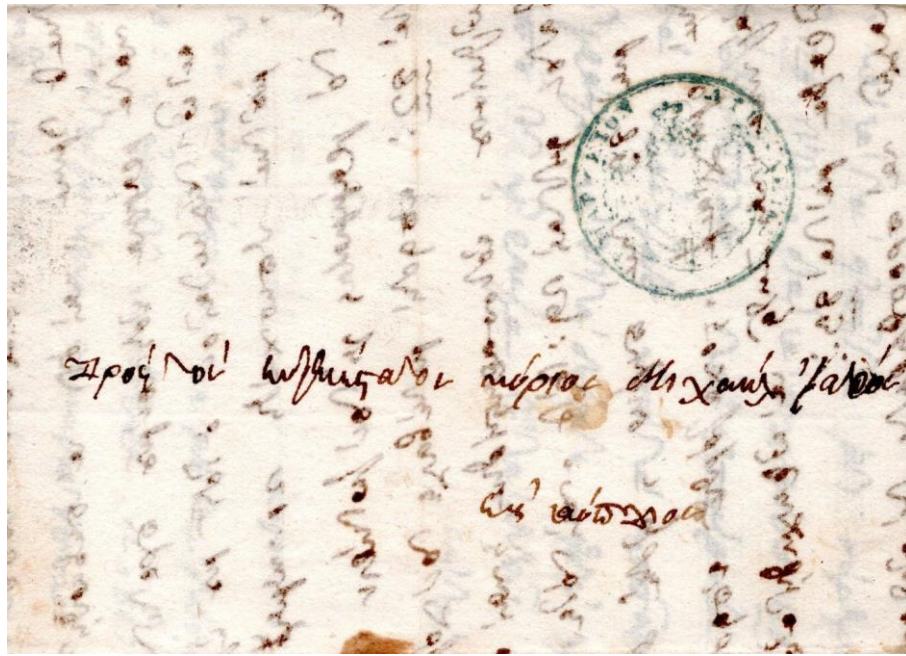
Γιάννη Νταή, «*Ματιές στη Διοικητικά Σήμαντρα και τις σφραγίδες του Γενικού Ταχυδρομείου Περίοδου 1821-1901*» έκδοση Αθήνα, 2010
Γενικά Αρχεία του Κράτους, Αρχείο Βλαχογιάννη και Υπουργείο Εσωτερικών 1833-1850

The Postal Use of Administrative Handstamps in Greece

ΕΠΑΡΧΕΙΟΝ ΑΙΓΙΑΛΙΑΣ

Provincial Administration of Aigialeia

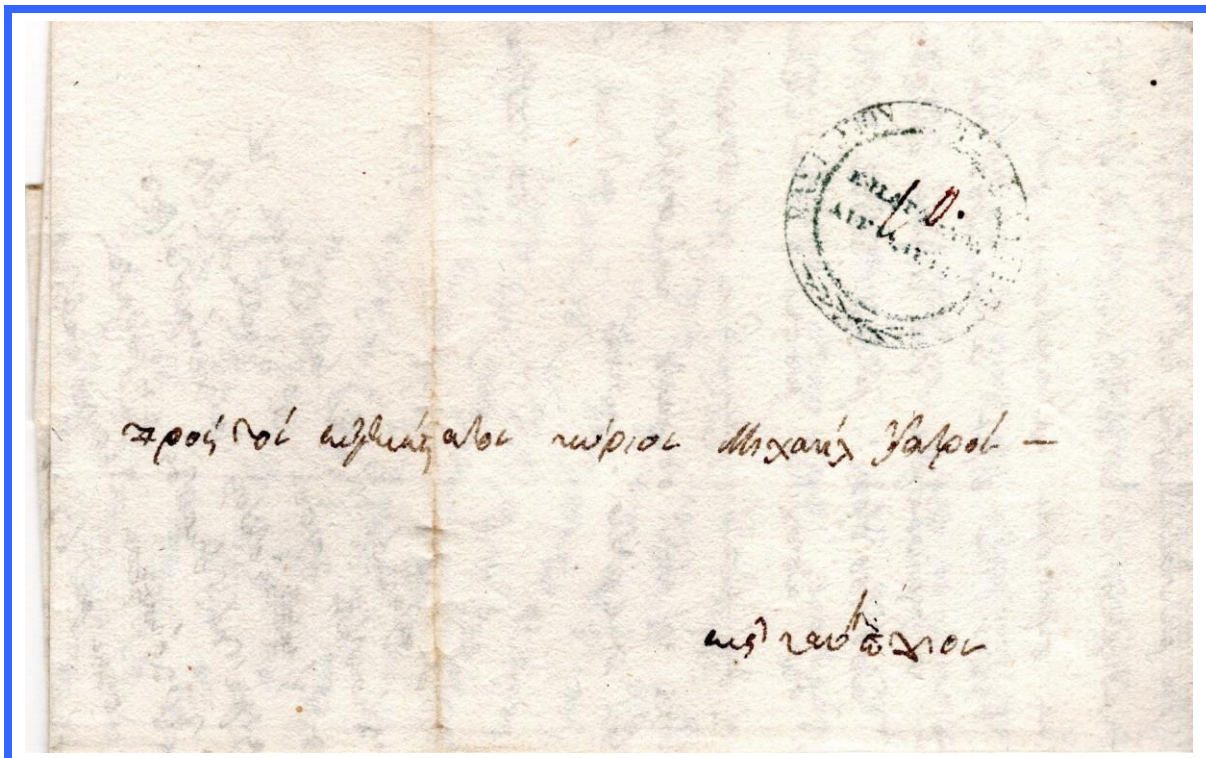
26: 1069^h 1834: Βοστίτσα

EL dated **Aegion 26.10.1834** (Vostitsa) to Nafplion 29.10.1834.
Hanstamped with green cs **ΕΠΑΡΧΕΙΟΝ ΑΙΓΙΑΛΙΑΣ**
(Provincial Administration of Aigialeia)

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ - ΕΠΑΡΧΕΙΟΝ ΑΙΓΙΑΛΙΑΣ

Kingdom of Greece - Provincial Administration of Aigialeia

EL dated **Aegion 22.8.1834** to Nafplion 25.8.1834. Handstamped with green cs **ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ - ΕΠΑΡΧΕΙΟΝ ΑΙΓΙΑΛΙΑΣ**. (Kingdom of Greece - Provincial Administration of Aigialeia)
10 lepta prepaid double rate for two pages letter any distance.

The Postal Use of Administrative Handstamps in Greece

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ - ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΑΡΚΑΔΙΑΣ

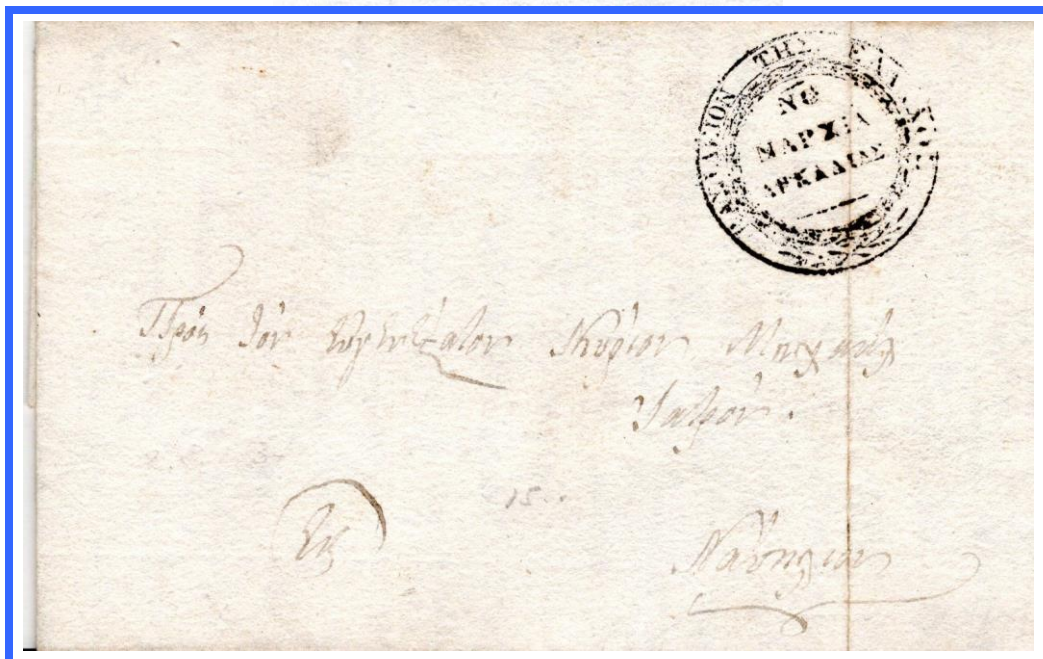
Kingdom of Greece - Prefecture of Arcadia

EL dated **Tripolis (1834)** to Nafplion. Handstamped with black cs **ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ - ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΑΡΚΑΔΙΑΣ** (Kingdom of Greece - Prefecture of Arcadia).

5 lepta prepaid single rate for one page letter any distance.

Προς τον Εξουσιασθέν Κυρίαν Μεγαλήν
Ναύπλιον 3.8.1834

EL dated **Tripolis 2.8.1834** to Nafplion 3.8.1834. Handstamped with black cs **ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ - ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΑΡΚΑΔΙΑΣ** (Kingdom of Greece - Prefecture of Arcadia).

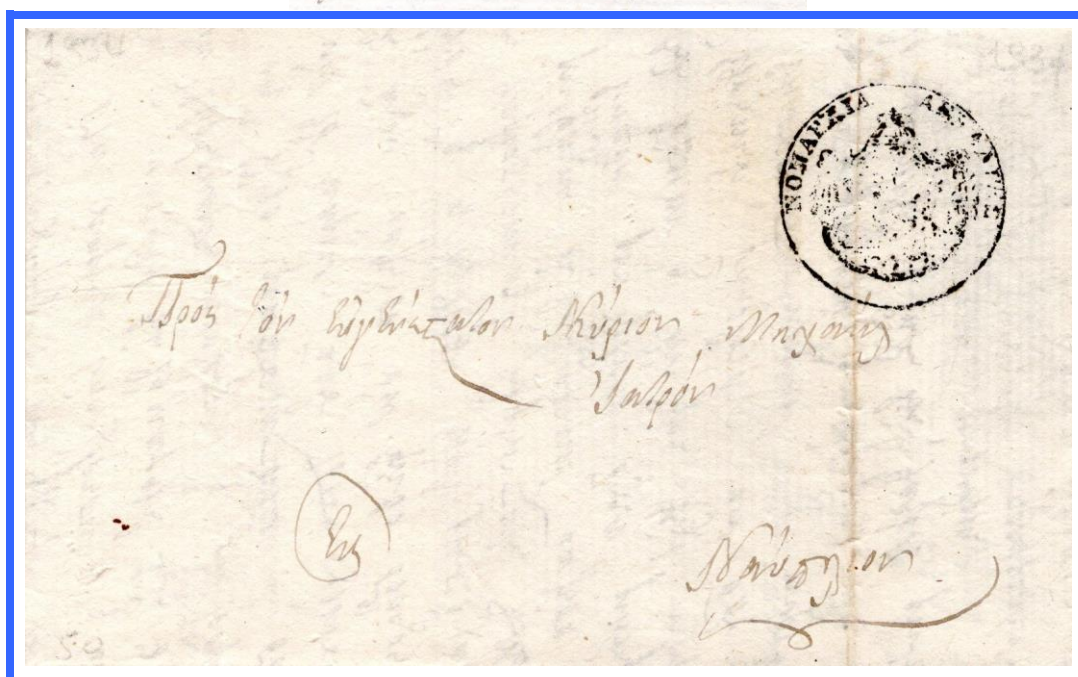
5 lepta prepaid single rate for one page letter any distance.

NOMAPXIA APKADIAS

Prefecture of Arcadia

Tripolis 12.11.1834

EL dated **Tripolis 12.11.1834** to Nafplion 13.11.1834. Handstamped with black cs **NOMAPXIA APKADIAS** (Prefecture of Arcadia).

5 lepta prepaid single rate for one page letter any distance.

The Postal Use of Administrative Handstamps in Greece

ΤΕΛΩΝΕΙΟΝ ΑΡΚΑΔΙΑΣ

Customs Office of Arcadia

The Customs Office of Arcadia was located in Astros Kynourias (present-day Paralio Astros) and was associated with the salt warehouse, which had already been “officially” established there on April 19, 1833. The Customs Office of Astros also had jurisdiction over two sub-customs offices, those of Agios Andreas and Leonidio.

Part from EL dated **Astros Kynourias (1834)** to Nafplion. Handstamped with green cs **ΤΕΛΩΝΕΙΟΝ ΑΡΚΑΔΙΑΣ** (Customs Office of Arcadia).

Manuscript letter number “14”.

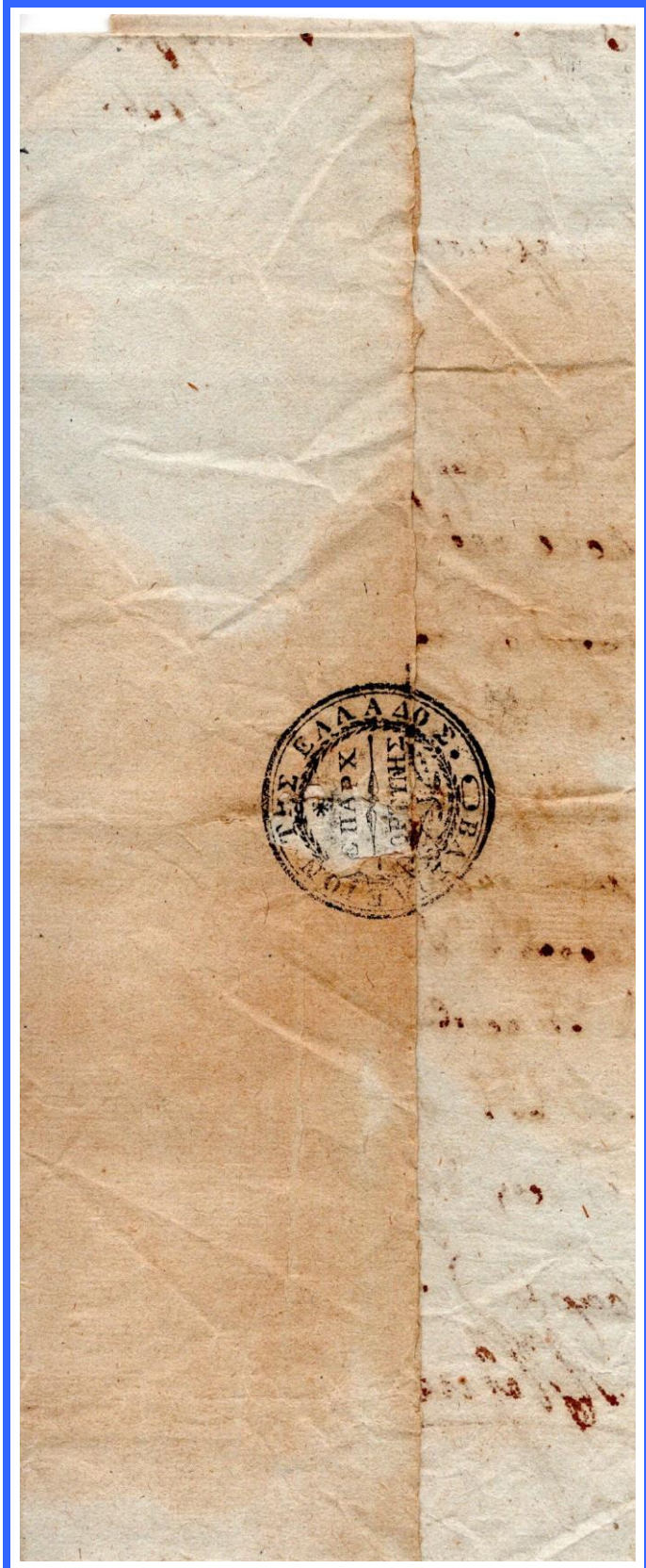
5 lepta prepaid single rate for one page letter any distance.

The Postal Use of Administrative Handstamps in Greece

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ - ΕΠΑΡΧΕΙΟΝ ΓΟΡΤΥΝΗΣ

Kingdom of Greece - Provincial Administration of Gortynia

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ - ΕΠΑΡΧΕΙΟΝ ΓΟΡΤΥΝΗΣ - Just one item known, so far

photocopy

photocopy

EL dated **Gortynia 26.7.1834** to Council of Elders
of the town Stemnitsa 27.7.1834.

Handstamped with black cs

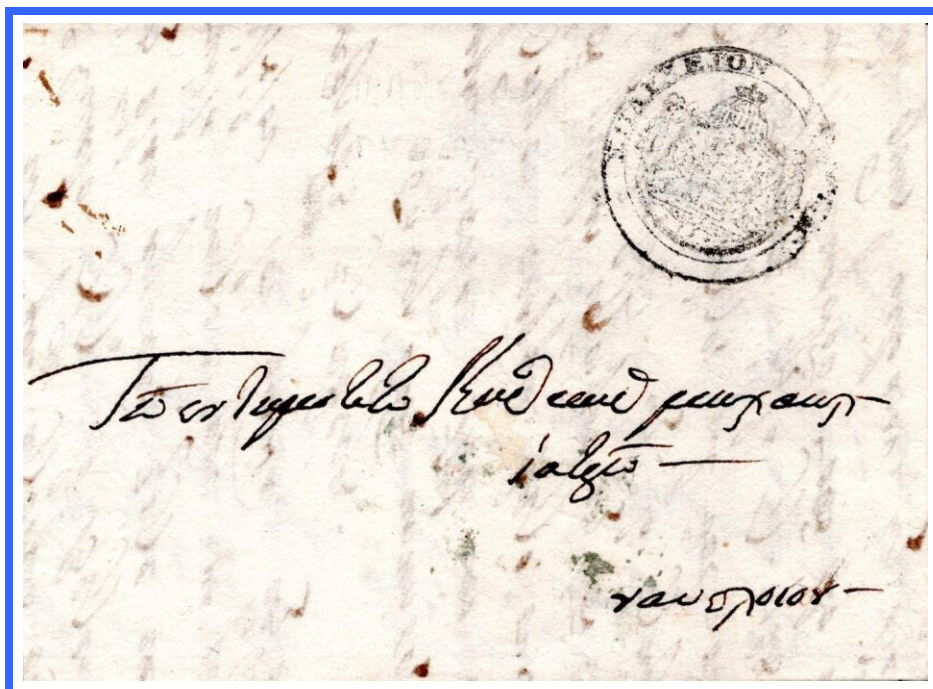
ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ - ΕΠΑΡΧΕΙΟΝ ΓΟΡΤΥΝΗΣ

(Kingdom of Greece - Provincial Administration
of Gortynia)

The Postal Use of Administrative Handstamps in Greece

ΕΠΑΡΧΕΙΟΝ ΓΥΘΕΙΟΥ

Provincial Administration of Gytheio

Part from EL dated **Gytheion .10.1834** to Nafplion 19.10.1834.

Handstamped with black cs **ΕΠΑΡΧΕΙΟΝ ΓΥΘΕΙΟΥ**

(The Provincial Administration of Gytheio)

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ - ΤΟ ΕΠΑΡΧΕΙΟΝ ΓΥΘΕΙΟΥ

Kingdom of Greece - The Provincial Administration of Gytheio

Part from EL dated **Gytheion (1834)** to Nafplion. Handstamped with black cs

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ - ΤΟ ΕΠΑΡΧΕΙΟΝ ΓΥΘΕΙΟΥ

(Kingdom of Greece - The Provincial Administration of Gytheio).

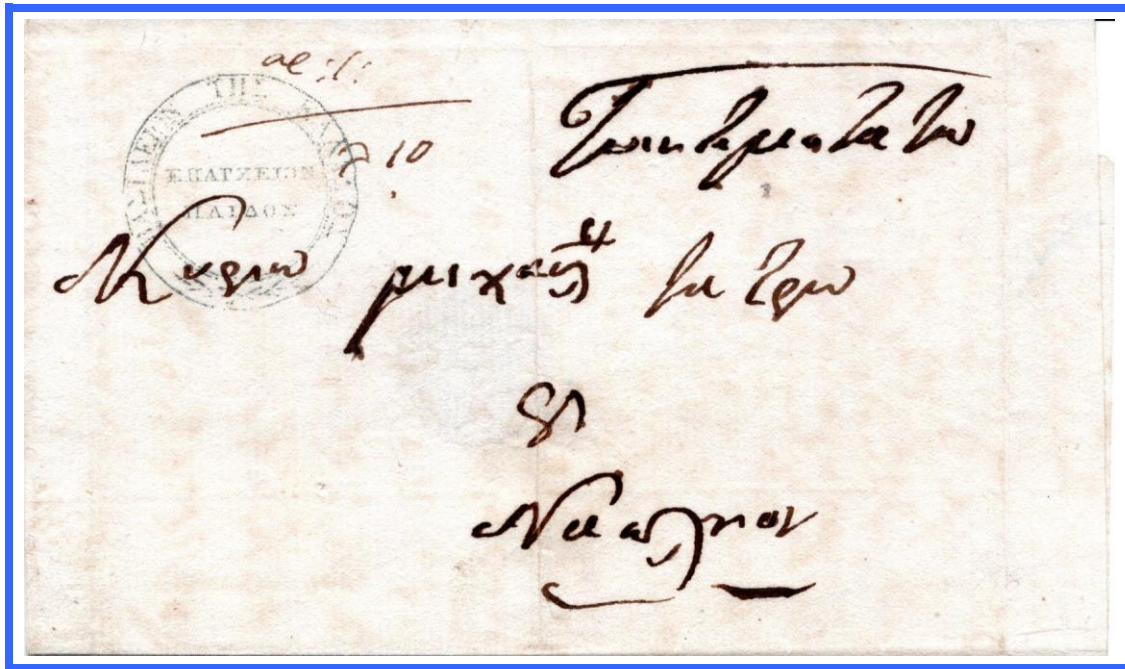
Manuscript letter number "5".

10 lepta prepaid double rate for two pages letter any distance.

The Postal Use of Administrative Handstamps in Greece

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ - ΕΠΑΡΧΕΙΟΝ ΗΛΙΔΟΣ

Kingdom of Greece - Provincial Administration of Elis

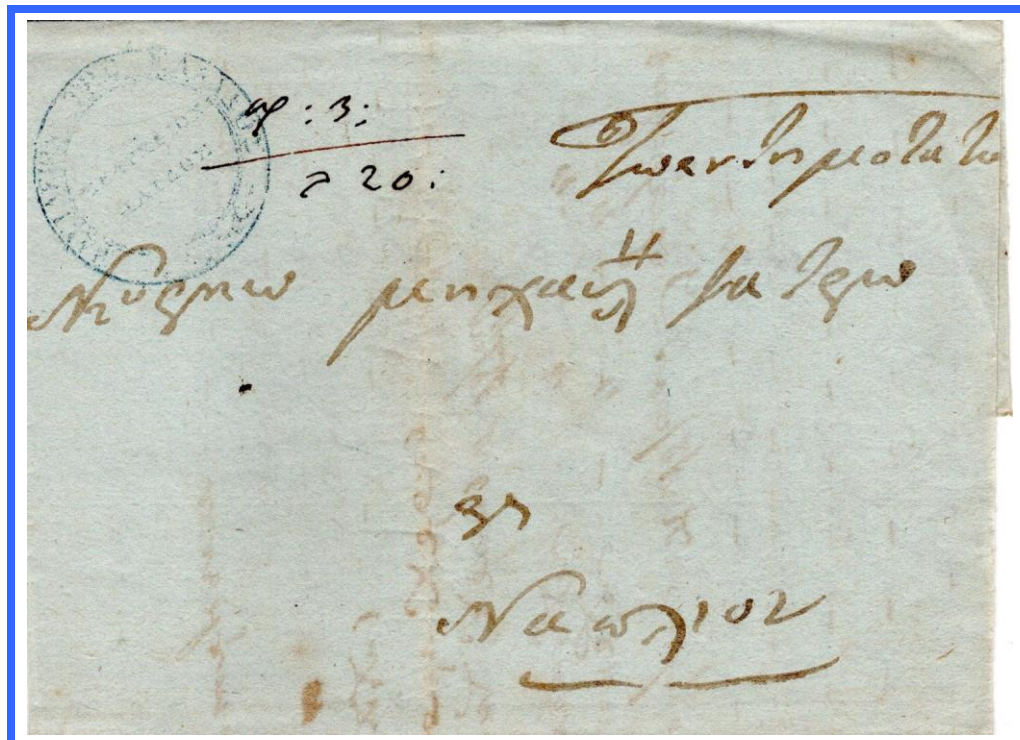
Part from EL dated **Pyrgos (1834)** to Nafplion. Handstamped with green cs

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ - ΕΠΑΡΧΕΙΟΝ ΗΛΙΔΟΣ

(Kingdom of Greece - Provincial Administration of Elis).

Manuscript letter number "1".

10 lepta prepaid double rate for two pages letter any distance.

Part from EL dated **Pyrgos (1834)** to Nafplion. Handstamped with green cs

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ - ΕΠΑΡΧΕΙΟΝ ΗΛΙΔΟΣ

(Kingdom of Greece - Provincial Administration of Elis).

Manuscript letter number "3".

20 lepta prepaid triple rate for EL up to 10 drams any distance.

The Postal Use of Administrative Handstamps in Greece

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ - ΕΠΑΡΧ(ΕΙΟΝ) ΔΗΜΟΓ(ΕΡΟΝΤΙΑ) ΚΑΛΑΜ(ΩΝ)

Kingdom of Greece - Council of Elders of Kalamata District

Part from EL dated **Kalamata (1834)** to Nafplion.
Handstamped with green cs **ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ -
ΕΠΑΡΧ(ΕΙΟΝ) ΔΗΜΟΓ(ΕΡΟΝΤΙΑ) ΚΑΛΑΜ(ΩΝ)**
(Kingdom of Greece - Council of Elders of Kalamata District)
Manuscript letter number "1".

20 lepta prepaid triple rate for envelope up to 10 drams any distance.

The Postal Use of Administrative Handstamps in Greece

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΠΑΡΧΕΙΟΝ ΚΙΝΑΙΘΗΣ

Kingdom of Greece - Provincial
Administration of Kinaithis (Kalavryta)

2 October 1834

**Earliest recorded date of use of
the Type II seal with laurel
wreath, known to date**

Part from EL dated **Kinaitha (1834)** to
Nafplion 2.10.1834. Handstamped
with green cs **ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ
ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΠΑΡΧΕΙΟΝ ΚΙΝΑΙΘΗΣ**
(Kingdom of Greece - Provincial Admin-
istration of Kinaithis)

5 lepta prepaid single rate for one
page letter any distance.

ΕΠΑΡΧΕΙΟΝ ΚΙΝΑΙΘΗΣ

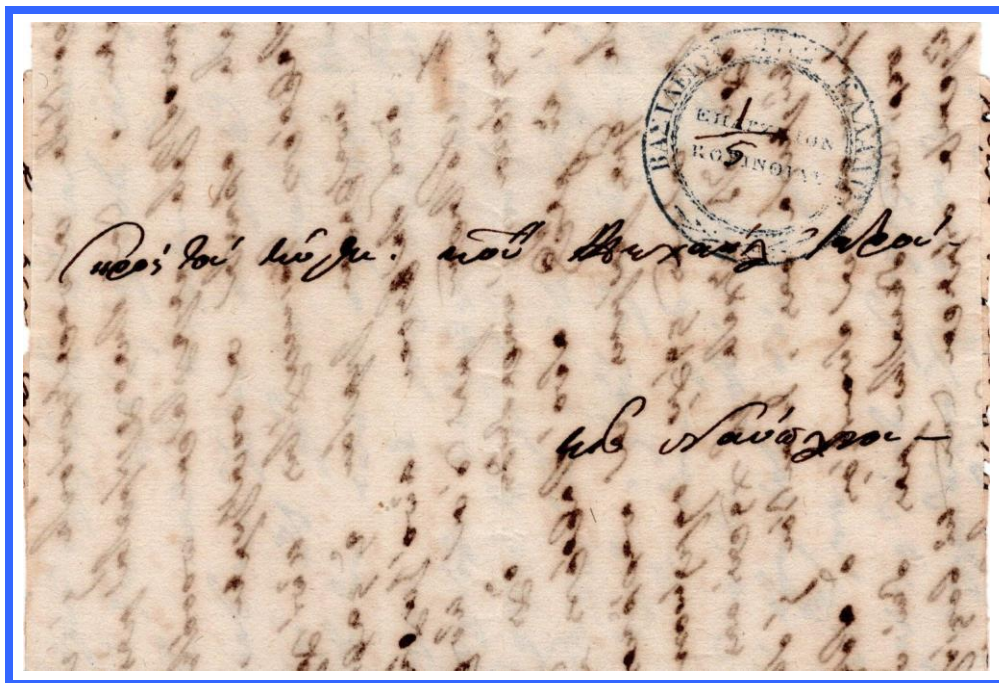
Provincial Administration of
Kinaithis (Kalavryta)

Part from EL dated **Kinaitha (1834)** to
Nafplion 5.12.1834. Handstamped with
green cs **ΕΠΑΡΧΕΙΟΝ ΚΙΝΑΙΘΗΣ**
(Provincial Administration of Kinaithis)
5 lepta prepaid single rate for one page
letter any distance.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ - ΕΠΑΡΧΕΙΟΝ ΚΟΡΙΝΘΟΥ

Kingdom of Greece - Provincial Administration of Korinthos

Part from EL dated **Korinthos (1834)** to Nafplion. Handstamped with green cs

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ - ΕΠΑΡΧΕΙΟΝ ΚΟΡΙΝΘΟΥ

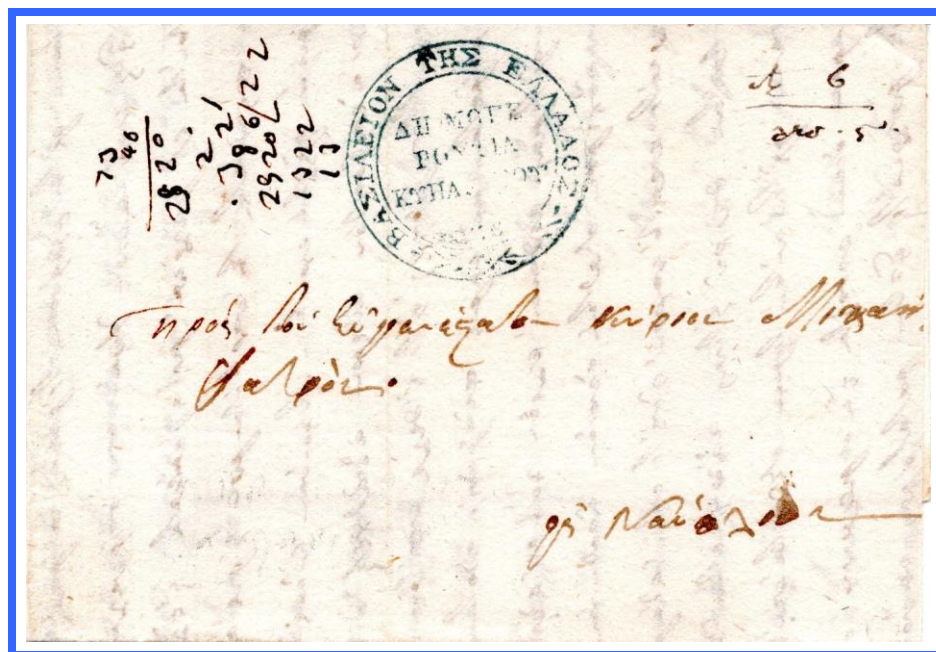
(Kingdom of Greece - Provincial Administration of Korinthos)

Manuscript letter number "1".

5 lepta prepaid single rate for one page letter any distance.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ - ΔΗΜΟΓΕΡΟΝΤΙΑ ΚΥΠΑΡΙΣΣΟΥ

Kingdom of Greece - Council of Elders of of Kyparissia

Part from EL dated **Kyparissia (1834)** to Nafplion. Handstamped with green cs **ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ - ΔΗΜΟΓΕΡΟΝΤΙΑ ΚΥΠΑΡΙΣΣΟΥ** (Kingdom of Greece - Council of Elders of of Kyparissia)

Manuscript letter number "6".

5 lepta prepaid single rate for one page letter any distance.

The Postal Use of Administrative Handstamps in Greece

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ - ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΛΑΚΩΝΙΑΣ

Kingdom of Greece - Prefecture of Laconia

Part from EL dated **Mystras (1834)** to Nafplion. Handstamped with black cs

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ - ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΛΑΚΩΝΙΑΣ

(Kingdom of Greece - Prefecture of Laconia)

Manuscript letter number "4".

10 lepta prepaid double rate for two pages letter any distance.

ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΛΑΚΩΝΙΑΣ

Prefecture of Laconia

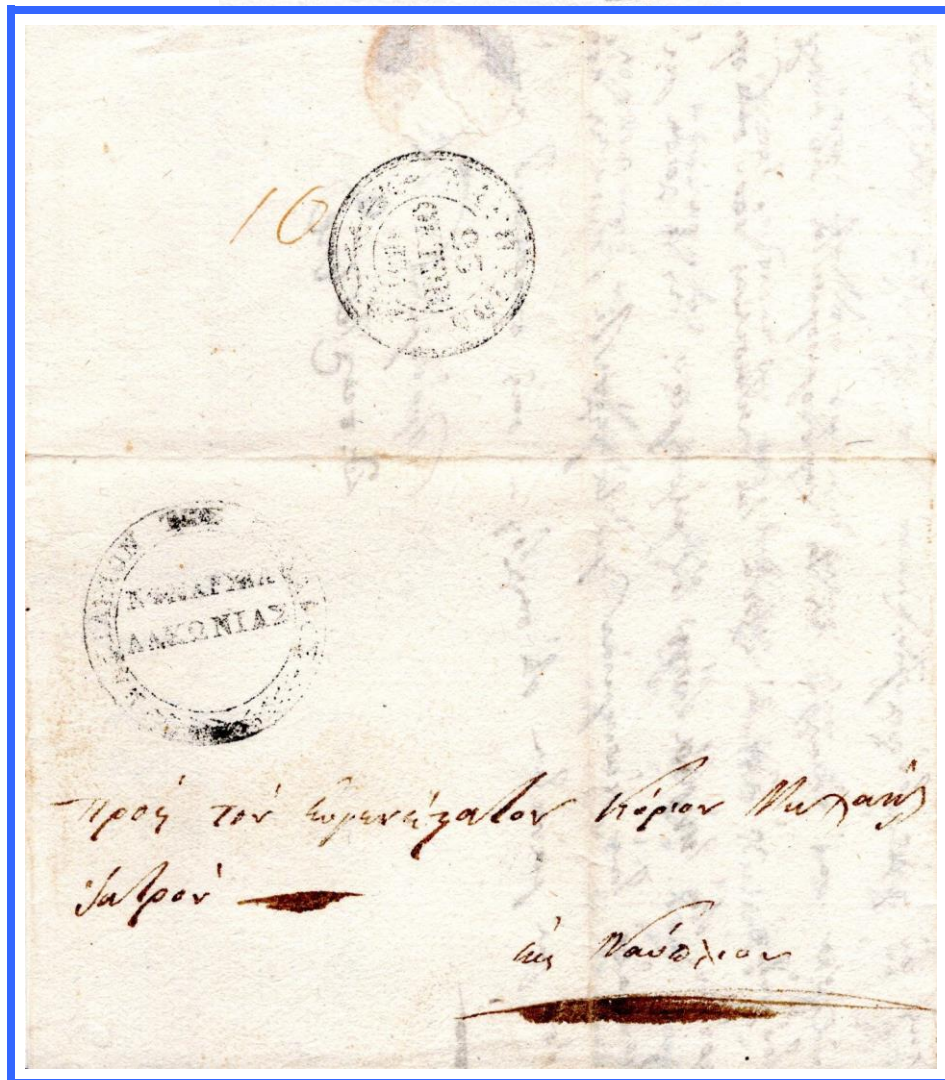
Part from EL dated **Mystras (1834)** to Nafplion 6.11.1834.

Handstamped with black cs **ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΛΑΚΩΝΙΑΣ** (Prefecture of Laconia).

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ - ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΛΑΚΩΝΙΑΣ

Kingdom of Greece - Prefecture of Laconia

in Mystras 20.10.1834

EL dated **Mystras 20.10.1834** to Nafplion 23.10.1834.

Handstamped with black cs **ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ - ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΛΑΚΩΝΙΑΣ** (Kingdom of Greece - Prefecture of Laconia)
10 lepta prepaid double rate for two pages letter any distance.

The Postal Use of Administrative Handstamps in Greece

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΣ(ΙΣ) ΤΑΧΥΔΡΟΜ(ΕΙΟΥ) ΣΥΡΑΣ

Kingdom of Greece - Syros Postal Address

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΣ. ΤΑΧΥΔΡΟΜ. ΣΥΡΑΣ - Earliest known use to date

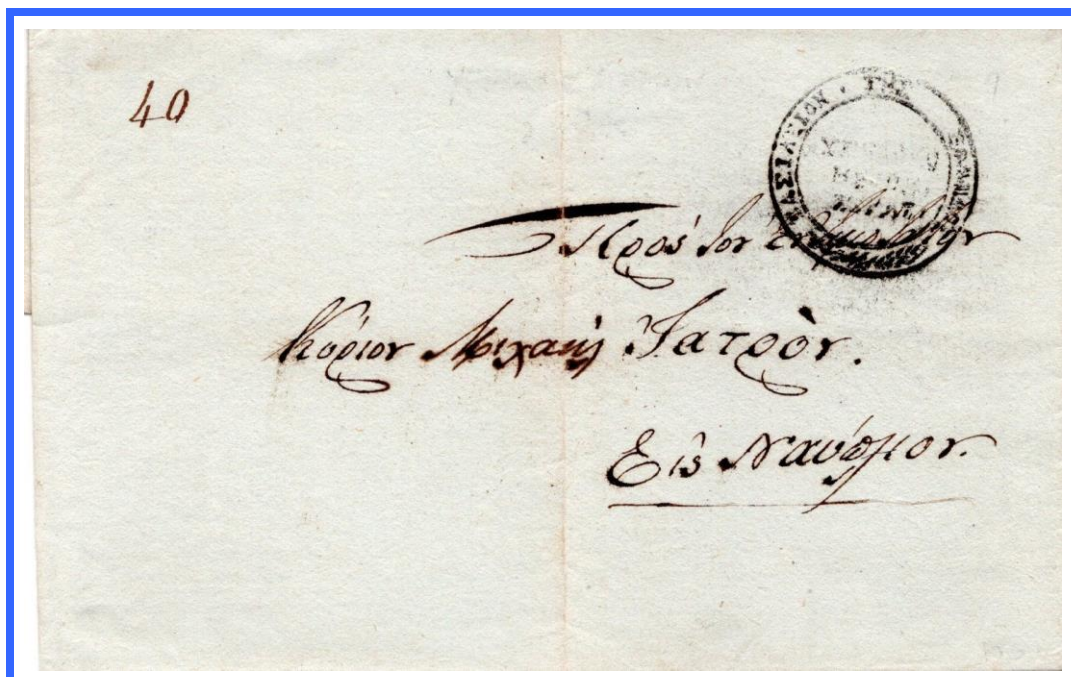

Part from EL dated **Syros 27.6.1834** to Nafplion 2.7.1834. Handstamped with black cs **ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΣ(ΙΣ) ΤΑΧΥΔΡΟΜ(ΕΙΟΥ) ΣΥΡΑΣ** (Kingdom of Greece - Syros Postal Address)

10 lepta prepaid double rate for two pages letter any distance.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ - ΥΓΕΙΟΝΟΜΕΙΟΝ ΣΥΡΑΣ

Kingdom of Greece - Sanitary Office of Syros

Part from EL dated **Syros (1834)** to Nafplion. Handstamped with black cs

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ - ΥΓΕΙΟΝΟΜΕΙΟΝ ΣΥΡΑΣ

(Kingdom of Greece - Sanitary Office of Syros)

Manuscript letter number **"38"**.

40 lepta prepaid quadruple rate for envelope from 10 to 25 drams any distance.

The Postal Use of Administrative Handstamps in Greece

CONSULAT DE S.M. LE ROI DE GRECE MARSEILLE

Consulate of H.M. the King of Greece, Marseille

Part from EL dated **Marseille 21.10.1834** to Nafplion 2.11.1834. Handstamped with black cs **CONSULAT DE S.M. LE ROI DE GRECE MARSEILLE** (Consulate of H.M. the King of Greece, Marseille).

Part from EL dated **Marseille (1834)** to Nafplion.

Handstamped with black cs **CONSULAT DE S.M. LE ROI DE GRECE MARSEILLE** (Consulate of H.M. the King of Greece, Marseille).

112 lepta prepaid double rate from France to Greece.

The handwritten notation “10” at the upper left indicates that the letter was of double weight. The basic postal rate for the first weight step was 80 lepta. The rate for double weight was the basic rate plus $2/5$ of the basic rate. That is, $80 + 2/5 \times 80 = 112$ lepta (1 drachma and 12 lepta, or “1/12” as noted at the upper right).

